

Radiologie / Borstkankerzorg Leiden van Alrijne en LUMC

Mammalokalisatie

Een jodiumzaadje in de borst

Contactgegevens ziekenhuizen van Alrijne

Leiden

Houtlaan 55
2334 CK Leiden
071 582 8282

Leiderdorp

Simon Smitweg 1
2353 GA Leiderdorp
071 582 8282

Alphen aan den Rijn

Meteoorlaan 4
2402 WC Alphen aan den Rijn
071 582 8282

U krijgt een 'mamma-lokalisatie'. Hierbij wordt de precieze plaats van de tumor in uw borst of oksel zichtbaar gemaakt met een 'jodiumzaadje'.

In deze folder staat meer informatie over dit onderzoek. Het kan zijn dat voor u persoonlijk de situatie anders is dan in deze folder staat.

Heeft u vragen, stel ze dan aan uw arts of casemanager.

In het kort

- De radioloog plaatst een jodiumzaadje in uw borst.
- Dit is een klein staafje met jodium dat een beetje radioactief is. Het staafje is zo groot als een korrel hagelslag.
- Lees van tevoren de informatie in deze folder goed door zodat u weet hoe u zich moet voorbereiden.
- U mag na het inbrengen van het jodiumzaadje de eerste 2 dagen niet zwaar tillen.

Belangrijk

Bel met de Mammapoli

- als u zwanger bent of als u denkt dat u zwanger kunt zijn,
- of als u lange tijd zorgt voor kinderen jonger dan 1 jaar.

Waarom krijgt u een mamma-lokalisatie?

Een mamma-lokalisatie kan nodig zijn als:

- de tumor in uw borst te klein is om goed te kunnen voelen. Dan kan de chirurg hem tijdens de operatie niet goed vinden.
- u chemotherapie krijgt voordat u geopereerd wordt. Door de chemotherapie kan de tumor kleiner zijn geworden. Dan kan de chirurg hem tijdens de operatie niet goed vinden.

Een jodiumzaadje is een klein beetje radioactief. Met speciale apparatuur kan de chirurg zien waar het jodiumzaadje zit. Dit kan helpen om bij de operatie de tumor terug te vinden en te verwijderen.

Bij de mamma-lokalisatie brengt de radioloog een 'jodiumzaadje' in op de plaats van de tumor in de borst. Dit doet de radioloog met een holle naald.

Het jodiumzaadje is een heel klein staafje met radioactief jodium. Het is ongeveer zo groot als een korrel hagelslag. Door het jodiumzaadje is de tumor tijdens de operatie goed te zien met speciale apparatuur. De chirurg weet zo precies waar hij moet opereren.

MARI-procedure

Heeft u uitzaaiingen in de lymfeklieren in de oksel? Dan doen we de MARI-procedure.

Bij de MARI-procedure krijgt de lymfeklier met de uitzaaiing erin een jodiumzaadje.

Zijn er meer lymfeklieren met uitzaaiingen? Dan krijgt een van deze lymfeklieren een jodiumzaadje.

Bij de operatie verwijdert de chirurg de lymfeklier(en) met het jodiumzaadje en stuurt hem naar het laboratorium voor onderzoek. De patholoog onderzoekt de cellen onder de microscoop.

Vorbereiden op de mamma-lokalisatie

- Vóór dit onderzoek mag u geen bodylotion, crème of talkpoeder gebruiken op uw borst(en) of oksel.
- Draag losse kleding die lekker zit. En draag een stevige beha voor na het onderzoek.
- Bent u zwanger of denkt u dat u zwanger bent? Meld dit dan vóór het onderzoek.
- Kunt u onverwacht niet komen? Bel dan zo snel mogelijk met de afdeling Radiologie.
- U mag op de dag van het onderzoek en de dag erna niet zwaar tillen. Houd daar rekening mee als u thuis of op uw werk bijvoorbeeld kinderen moet tillen.

Het onderzoek

Op de afgesproken tijd meldt u zich bij de Mammapoli in Alrijne in **Leiden**, route 65.

Als u aan de beurt bent, roept de MBB'er (Medisch Beeldvormings- en Bestralingsdeskundige) u binnen. Zij vraagt u uw bovenkleding uit te doen. De radioloog doet het onderzoek. De radioloog wordt geholpen door een of meer MBB'ers.

Wat gebeurt er bij het onderzoek?

Er zijn 2 mogelijkheden om de tumor te kunnen zien tijdens het inbrengen van het jodiumzaadje:

- met echografie (geluidsgolven);
- met behulp van mammografie (röntgenstralen).

De tumor is te zien met echografie:

U gaat op uw rug liggen. De radioloog doet wat gel op de borst en/of oksel. Daarna zoekt de radioloog de tumor op en kijkt waar het jodiumzaadje moet komen.

De radioloog verdooft de huid. Daarna prikt de radioloog in de borst of de oksel en brengt via de naald het jodiumzaadje in. Soms is het nodig om meer zaadjes in te brengen zodat de tumor goed te zien is. Daarna worden 2 controle-foto's gemaakt (mammografie) om te zien of het zaadje op de goede plek zit.

De tumor is alleen te zien met mammografie:

- U gaat op uw buik op een speciale onderzoekstafel liggen. Uw borst gaat in een uitsparing (= een gat) in deze tafel. Met behulp van wat druk op de borst zorgen we ervoor dat de borst tijdens het onderzoek goed blijft liggen.
- De MBB'er maakt röntgenfoto's van de borst. Daarna kan de radioloog via de computer de plaats van de tumor zien. De radioloog weet dan waar het jodiumzaadje moet komen.
- De radioloog verdooft de huid. Daarna prikt de radioloog in de borst of de oksel en brengt via de naald het jodiumzaadje in. Soms is het nodig om meer zaadjes in te brengen zodat de tumor goed te zien is.
- Daarna worden 2 controle-foto's gemaakt (mammografie) om te zien of het zaadje op de goede plek zit.

Hoe lang duurt het onderzoek?

Het onderzoek duurt ongeveer 30 minuten.

U mag na het onderzoek gewoon (zelf) naar huis gaan.

Na het onderzoek

- Wees na het onderzoek voorzichtig met de arm en de borst.
- U kunt paracetamol nemen tegen de pijn.
- U krijgt een pleister op het wondje.
- U mag na het inbrengen van het jodiumzaadje de eerste 2 dagen niet zwaar tillen.

Wanneer moet u ons bellen?

Het kan zijn dat u na het onderzoek een bloeduitstorting of een ontsteking krijgt op de plaats waar het zaadje is ingebracht.

Bel direct met uw casemanager, behandelend specialist of de afdeling Radiologie:

- als u ziet dat de borst meer rood wordt.
- als de borst dik wordt.
- als u koorts krijgt.

Radioactiviteit in het jodiumzaadje

Het jodiumzaadje is een klein beetje radioactief. Het is niet gevaarlijk voor de mensen om u heen.

Mensen die bij u in de buurt komen zullen dan ook geen stralingsschade oplopen. Het jodiumzaadje kan lange tijd blijven zitten.

Zorgt u voor kinderen die jonger zijn dan 1 jaar die veel verzorging nodig hebben (bijvoorbeeld borstvoeding en vaak tillen), overleg dan met de chirurg en/of radioloog. Dan krijgt u extra informatie over wat u wel of niet kunt doen.

Heeft u vakantieplannen in het buitenland als het jodiumzaadje in uw borst of oksel zit? Vertel dit dan tijdens het onderzoek. U krijgt dan een brief mee met informatie voor op het vliegveld of de boot.

Tot slot

Wat neemt u mee?

- uw (geldige) identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart, rijbewijs);
- uw medicatie-overzicht. Dat is een lijst met de medicijnen die u nu gebruikt. U haalt deze lijst bij uw apotheek.

Heeft u een andere zorgverzekering of een andere huisarts? Of bent u verhuisd? Geef dit dan door. Dat kan bij de registratiebalie in de hal van het ziekenhuis.

Zorgt u ervoor dat u op tijd bent voor uw afspraak? Kunt u onverwacht niet komen? Geeft u dit dan zo snel mogelijk aan ons door. Dan maken we een nieuwe afspraak met u.

Vragen

Als u vragen of problemen heeft, kunt u die stellen aan de behandelend arts, aan de mammacare-verpleegkundige, aan de radioloog of aan de MBB'ers.

Bereikbaarheid

Telefoonnummer afdeling Radiologie Mammapoli: 071 582 8987.

De afdeling Radiologie is bereikbaar maandag t/m vrijdag van 08.30 tot 12.00 uur en van 13.30 tot 15.30 uur.

Bij problemen buiten kantoortijden kunt u bellen met de Spoedeisende Hulp (SEH) via telefoonnummer 071 582 8282.

Borstkankerzorg Leiden

Alrijne en het LUMC werken samen om de behandeling voor borstkankerpatiënten in de regio te optimaliseren. Gespecialiseerde artsen en verpleegkundigen van beide ziekenhuizen bundelen hun kennis en ervaring in een gezamenlijk behandelteam. Door deze combinatie van kennis en ervaring zijn voor onze patiënten de best passende onderzoeken en behandelingen op één plek mogelijk. En kunnen de ziekenhuizen zich naast de zorg nog meer richten op wetenschappelijk onderzoek, opleiding en innovatie.